

GEBOORTEMOEDERS IN HET DAGLICHT

Eerlijk gezegd was ik tijdens onze jarenlange wachttijd als kandidaat-adoptieouder zelf ook niet zo bezig met 'de moeder die haar kind afstaat'. Vanaf het moment echter dat dit telefoontje kwam liet de geboortemoeder me niet meer los: "Er is een jonge vrouw bevallen die te kennen heeft gegeven haar kind te willen afstaan. Ze heeft geen begeleiding gezocht. We kennen haar dus niet. De nodige gesprekken moeten nog gevoerd worden. Het is dus zeer goed mogelijk dat de vrouw zich onmiddellijk bedenkt wanneer ze, zonder buik en zonder baby, thuiskomt. Echter, als ze het meisje effectief afstaat, wordt zij jullie dochter. »

Opstoten van geluk. Binnen een paar dagen weten we of we een dochter hebben. Ik ben in gedachte bij de geboortemoeder, en weet niet wat ik wensen moet. Hoe kan zoveel pijn tegelijkertijd zoveel geluk betekenen ?

Later rijden we naar het ziekenhuis. Daar ligt ze, in een spijlenbedje, vredig te slapen. Het is meteen 'ons' kindje. Het team van 4 verpleegsters spreekt met respect over de geboortemoeder. Dat doet me plezier, en het is ook een grote opluchting. We kozen voor binnenlandse adoptie omdat we er absoluut zeker van willen zijn dat de moeder zelf voor afstand kiest.

Bij Gewenst Kind krijg je als kandidaat-adoptieouder de baby reeds toegewezen bij de geboorte, maar de eerste zes maanden treed je op als pleegouder. Zes maanden is de periode waarin de moeder zich kan bedenken, haar afstandsbeslissing kan intrekken.

Je weet dus dat jouw kind – want meisje voelt écht meteen aan als jouw dochtertje – terug kan gevraagd worden door haar moeder. Dat maakt je heel nederig. Je kunt je inbeelden wat het voor de moeder moet betekenen om haar kind af te staan. Het is een zeer vreemde periode. Je wil vooral het allerbeste voor dat kleintje, dat zelf niets kan beslissen. Maar wat het allerbeste is kan niemand zeggen. Wellicht ook de geboortemoeder niet. En toch moet zij de beslissing nemen.

Na de wettelijke bedenktijd wordt de geboortemoeder uitgenodigd om de afstand te bevestigen. Hiervoor moet ze papieren ondertekenen bij de notaris. Ze daagt echter niet op. Ook de afspraken daarna worden niet gehonoreerd. Ik vraag me af of dit betekent dat ze niet meer achter haar beslissing staat. Dat maakt me verdrietig.

Twee en een half jaar gaan voorbij, zonder bevestiging van afstand. Dan moeten we naar de jeugdrechtbank. Ook de geboortemoeder wordt opgeroepen. Wanneer we de rechtszaal betreden vertelt de jeugdrechter met een grote glimlach dat de geboortemoeder die morgen wel degelijk komen tekenen is. Ook zij spreekt met veel respect over deze vrouw, die haar beslissing duidelijk weloverwogen genomen heeft.

Wij kunnen ons geluk niet op.

Ik hoop van harte dat die kleine meid en haar natuurlijke moeder elkaar zullen terugvinden bij haar meerderjarigheid. Angst dat ik hierdoor mijn status als moeder zou verliezen heb ik niet. Zoals je tegelijkertijd van meerdere kinderen kunt houden, kun je immers ook van meerdere ouders houden. Oma & opa komen toch ook in twee paren ?

In afwachting van de hereniging hoop ik dat niemand al te verdrietig hoeft te zijn. IJdele hoop ? Wie zal het zeggen. Ik weet niet hoe mijn dochter de afstand zal ervaren eens zij zich ten volle bewust wordt van wat dat betekent. Ik ken het verhaal van de moeder van mijn dochter niet, en heb ook beloofd het niet te proberen achterhalen. Zij moet zelf beslissen wanneer ze haar verhaal aan haar dochter wil vertellen.

En toch zal ik niet ontkennen dat het me bezighoudt. Vrouwen die vandaag de dag zelfstandig beslissen dat hun kind beter af is zonder hen : hoe komen ze hiertoe ? Waarom waren ze 'ongewenst zwanger' ? Hoe komt een vrouw tot de beslissing dat afstand de beste keuze is ? Kan ze iemand in vertrouwen nemen ? Hoe werd de zwangerschap ontdekt ? Werd ze correct doorverwezen ? Heeft ze begeleiding gezocht ? Heeft ze steun bij familie of vrienden, of staat ze er helemaal alleen voor ? Hoe zit het met haar zelfbeeld ? Kan ze de afstand plaatsen ? Moet zij de afstand geheim houden ? Kan ze haar verhaal delen, of is ze veroordeeld tot verdringing ? Hoe leef je met de wetenschap dat je kind ergens rondloopt ? Zoek je het in het straatbeeld ? Verandert je eigen relatie tot je moeder ? Staan deze vrouwen anders tegenover mannen, tegenover nieuwe relaties ? Kunnen zij zich nog binden ? Wat als ze later andere kinderen krijgen ? Voelen ze de noodzaak hun kind terug te zien ? Kunnen ze dit aan ? Hoe leef je met de afstand van je kind in onze huidige maatschappij ? Is daar ruimte voor ? Kun je op begrip rekenen ? Of is het taboe nog alles verstikkend ?

Allemaal vragen, niet uit ongezonde nieuwsgierigheid, maar uit empathie.

De realiteit is dat slechts enkele vrouwen zich 'outen'. Het merendeel van de geboortemoeders hult zich in stilzwijgen. Vaak is zelfs de nieuwe partner niet op de hoogte. Als je je leed verzwijgt kun je het echter niet verwerken. Praten over een verlies, een verdriet helpt bij de verwerking of aanvaarding ervan. Het is zelfs noodzakelijk om weer echt verder te kunnen.

Daarom rees het plan de geboortemoeder in Vlaanderen in het daglicht te plaatsen, met een documentaire en een boek. Bij de research heb ik eens te meer gemerkt hoe noodzakelijk dit is. Een aantal van de Vlaamse organisaties die geboortemoeders begeleiden werd niet bereid gevonden om 'hun' vrouwen aan te spreken over een eventuele deelname. De redenering was dat zij deze vrouwen absolute geheimhouding beloofd hebben. Enerzijds is dit zeer begrijpelijk : zonder

deze belofte zouden veel van deze vrouwen voor anonieme bevalling gekozen hebben, met alle gevolgen vandien. Anderzijds weet men ook dat na de verdringingsperiode de verwerkingsperiode moet beginnen. Als dat niet gebeurt blijft de vrouw de gevangene van haar geheim. Begrip kan er maar komen wanneer het verhaal gekend is. Via begrip ontstaat inzicht, samen overwinnen ze het taboe.

We hebben moedige vrouwen gevonden die hun verhaal met ons, met u, willen delen.

Arielle Sleutel, maart 2011

“Schaduwmoeder”

In het boek « Schaduwmoeder » tekent Kathleen Vereecken met veel begrip de getuigenissen op van 5 heel verschillende vrouwen, en ook één man wiens kind afgestaan werd. In heldere duidingshoofdstukken gaat ze telkens in op specifieke aspecten uit de verhalen, waardoor een goed beeld geschetst wordt van de complexiteit van kindafstand, ook hier bij ons in Vlaanderen. De lezer die meer wil weten of stappen wil ondernemen, vindt in het boek zeer nuttige doorverwijzingen en adressen.

‘SCHADUWMOEDER’ IS IN DE HANDEL TE KOOP VANAF HALF MAART

Auteur Kathleen Vereecken, mmv Arielle Sleutel

Uitgeverij Van Halewyck

ISBN 978-94-6131-041-5

NUR 740/402

BOEK

“Buiten de lente”

Dorothee van den Berghe en ikzelf kozen ervoor om in de documentaire « Buiten de lente » geen duiding te geven, maar enkel de getuigen aan het woord te laten. Om zo inzicht te verschaffen in het moeilijke ‘leven met de afstand van je kind’ en begrip op te wekken voor een daad die maar al te vaak instinctief afgekeurd wordt.

Marie Helene Elleboudt en Isabelle Leroy, de twee vrouwen die getuigen in de film, geven zich helemaal bloot. Ze hebben hun eigen lente moeten missen, evenals de lente van hun kind. Toch staan ze positief in het leven, omdat ze de kans gekregen hebben om hun verdriet te verwerken.

UITZENDING ‘BUITEN DE LENTE’ OP DINSDAG 15 OF 22 MAART OM 22 UUR OP CANVAS.

(datum hangt af van een mogelijk uitgestelde voetbalmatch). Een film van Arielle Sleutel en Dorothee van den Berghe.

www.buitendelente.be

DOCUMENTAIRE

PREMIÈRE

PREMIÈRE OP ZONDAG 20 MAART OM 10U30 IN DE CINEMA ARENBERG TE BRUSSEL.
IN AANWEZIGHEID VAN DE BETROKKENEN GAAT ‘BUITEN DE LENTE’ IN PREMIÈRE EN WORDT ‘SCHADUWMOEDER’
VOORGESTELD.

ALS JE DIT GRAAG WIL MEEMAKEN MAIL DAN NAAR PREMIERE@BUITENDELENTE.BE.
DE EERSTE 50 PERSONEN ONTVANGEN EEN TICKET.